

PwC: Controalele Antifrauda cu Inspecția Muncii s-au intensificat în anumite zone. E-transport și e-factura atrag sancțiuni contravenționale tot mai intens, iar informațiile din fișierele SAF-T vor fi valorificate în inspecții și verificari documentare

Controalele Antifrauda în tandem cu inspecția Muncii la companiile de ridesharing sau anumite companii de curierat s-au intensificat iar persoane fizice cu activități au fost clar identificate de ANAF și ar putea avea obligații suplimentare. Odată cu creșterea veniturii fiscale în 2023, pare ca legiuitorul are intenția de a crește și presiunea penală în 2024. Directiva privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal ("Directiva PIF") a fost transpusa deficitar. ANAF utilizeaza intensiv e-transport și e-factura pentru a colecta bani din sancțiuni contravenționale. Iar informațiile din fișierele SAF-T ar putea fi valorificate atât în inspecții fiscale, cât și în verificari documentare.

Aceste subiecte au fost discutate în cadrul Conferinței anuale de Taxe PwC România în cadrul Panelului III de catre Dan Dascalu, Partener D&B David și Baias, Bogdan Cârpa-veche, Director PwC România, Mihai Boian și Ana-Maria Iordache, Parteneri D&B David și Baias. Puteți urmări integral conferința aici:

https://www.youtube.com/watch?v=zD8pDOil_Nk

Principalele declarații

Bogdan Cârpa-veche: Controalele Antifrauda în tandem cu Inspecția Muncii la companiile de ridesharing sau anumite companii de curierat s-au intensificat

Am vazut ca se intensifica în ultima vreme controalele derulate în tandem de catre Inspecția Muncii și Direcția Generala de Antifrauda care au vizat cu precadere companiile de ridesharing sau companii de curierat din zona alimentelor care folosesc aplicații mobile. Concluziile arata destul de clar ca în aceste domenii s-au identificat venituri subdeclarate sau care nu au fost declarate deloc. Doar în cazul unei singure companii s-a impus o obligație fiscală suplimentară de aproximativ 10 milioane de lei, deci consecințele pot fi semnificative și de aceea credem ca merita o atenție deosebită încadrarea activității. Nu este foarte simplu sa determinam daca activitatea este independenta sau dependenta, dar având în vedere evoluțiile recente trebuie sa ne uitam cu mai multa atenție pe aceasta zona de contractori, fie ca sunt persoane fizice, fie ca sunt societăți comerciale, în special cu asociat unic și care nu au alți angajați.

Mai este o masura care a facut mare zarva, cu aplicabilitate din acest an, aceasta cota de impozitare majorata la 70% pentru veniturile persoanelor fizice a caror sursa nu a fost identificata. Faptul ca masura a fost aprobata anul trecut, dar se aplica începând cu 1 iulie 2024, reprezinta, din perspectiva autoritaților, o fereastra de oportunitate pentru persoanele fizice care nu și-au declarat veniturile pâna acum, sa o faca, astfel încât sa nu intre în categoria persoanelor fizice cu risc fiscal.

27% dintre persoanele fizice verificate au primit o decizie de impunere

De anul trecut avem o definiție a persoanelor fizice cu averi mari. Persoanele fizice cu averi mari au fost identificate clar, vor fi notificate și, suplimentar, sunt niște proceduri de conformare voluntara care vor fi aplicate. Doar anul trecut au fost încheiate peste 800 de verificari la nivelul persoanelor fizice, care s-au finalizat cu destul de multe decizii de impunere. 27% dintre persoanele fizice verificate au primit o decizie de impunere, care totalizat ar trebui sa aduca statului venituri suplimentare de peste 100 de milioane de lei. Deci, impactul este semnificativ daca ne gândim ca doar o mica parte din acești contribuabili au fost verificați.

Potrivit datelor ANAF, exista aproximativ 900.000 de persoane fizice care declara anual venituri din investiții, activități independente sau chirii, iar experiența practica a ANAF indica faptul ca exista segmente ale populației de contribuabili care au un grad relativ redus de conformare fiscala.

Mihail Boian: O data cu creșterea sarcinii fiscale în 2023, pare ca legiuitorul are intenția de a crește și presiunea penala în 2024

Nu este o surpriza pentru nimeni ca zona energiei a fost un subiect extrem de bine cotate și preferat al organelor fiscale, în principal de autoritațile antifrauda. Acestea din urma au înregistrat încasari generoase la buget anul trecut, motiv pentru care credem ca și în 2024 industria energiei va fi unul important pe agenda organelor fiscale și va face obiectul controalelor. În esența, vedem doua direcții pe zona de energie, una este contribuția de solidaritate și contribuția catre fondul de tranziție energetica, mai ales fața de împrejurarea ca neclaritatea legislației aplicabile nu a fost încă înlaturata. Chiar daca suntem cu aceste problematici și în instanța, iar unele instanțe au și suspendat la executare acte de impunere emise de organele fiscale, credem ca disputele vor continua și nu ne ramâne decât sa speram sa vina ca acestea se vor soluționa în sensul argumentelor invocate, iar sumele achitate de catre contribuabili fara a fi datorate sa fie restituite, împreuna cu dobânzile aferente.

O alta sursa mare de inspecții în zona energiei este impozitul suplimentar care a fost introdus în legislație în mod total netransparent, fara ca legiuitorul sa arate în vreun fel care a fost motivul și care a fost rațiunea instituirii acestui impozit. Daca aplicam mecanic textul care reglementeaza impozitul suplimentar, am ajunge sa taxam suplimentar activități care nu sunt cele din petrol, din sectorul petrol și gaze, doar pentru faptul ca acel contribuabil le desfașoara, în plus fața de activitățile de distribuție din domeniul energiei, supuse unui tratament de exceptare.

Directiva privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal ("Directiva PIF") a fost transpusa deficitar

Pare ca o data cu creșterea sarcinii fiscale din 2023, legiuitorul are intenția de a crește și presiunea penala în 2024. Dupa cum bine știți, în mai 2023, Directiva PIF a fost transpusa în România, însa modalitatea în care de

transpunerea în legislația evaziunii fiscale a fost una cu totul deficitara.

În plus, se are în vedere ca pentru greșeli în întocmirea deconturilor de TVA sa fie atrasa cercetarea sau sa fie inițiată cercetarea penala chiar și pentru tranzacții naționale. De asemenea, s-a ajuns și la incriminarea nereținerii la sursa, deși mediul de afaceri, dupa cum știți, de ani de zile se lupta cu statul român sa nu incrimineze aceasta chestiune, care reprezinta esențialmente o disputa de ordin fiscal. De aceasta data este într-un proiect care este aprobat de Parlament, dar nu a intrat în vigoare și ramâne sa vedem care va fi rezultatul la Curtea Constituționala și mai departe la președintele României.

Deși în 2020, se reușise într-un final separarea celor doua proceduri penale și fiscale, pare ca intenția legiuitorului se schimba și vor fi amestecate din nou, astfel încât, daca va intra în vigoare acest proiect, penalul va soluționa chestiuni fiscale, adica va soluționa daca exista sau nu obligația de reținere la sursa, daca s-a întocmit sau nu un decont corect, potrivit legislației de TVA. În schimb, organele fiscale pare ca vor putea și vor avea competențe similare unor veritabile organe judiciare prin evaluarea situației fiscale, cu consecințe în plan penal.

Ana-Maria Iordache: ANAF utilizeaza intensiv e-transport și e-factura pentru a colecta bani din sancțiuni contravenționale

Daca ne uitam la ce se întâmpla cu instrumentele digitale, e-transport și e-factura, vedem ca ANAF le utilizeaza intensiv pentru a aduna bani în 2024. Vedem cum sancțiunile, amenzile, confiscările prin utilizarea acestor instrumente devin o noua forma de impunere, având în vedere ca sumele colectate sunt semnificative și nu o spunem noi, o spun chiar statisticile ANAF. Numarul amenzilor contravenționale sau sancțiunilor contravenționale impuse a crescut cu 32% față de anul anterior, iar valoarea sumelor stabilite prin aceste procese verbale de contravenție a crescut cu o 1001% față de anul anterior. Deci se detașeaza clar trendul acesta de a colecta bani pe calea sancțiunilor contravenționale. Legislația privind e-factura și e-transport prevede acum amenzi mult mai mari, mai semnificative, pe care nu le vom mai putea ignora.

Am vazut situații de procese verbale în care au fost impuse masuri complementare de confiscare de milioane și zeci de milioane de lei. Și daca ne uitam iarăși la statisticile ANAF, care arata ca pentru prima jumătate a anului 2023 s-au efectuat peste 600.000 de controale în trafic, evident ca putem sa ne imaginam cum am ajuns la acel procent de creștere.

Am invocat excepția de neconstituționalitate cu privire la legislația de e-transport și urmeaza ca acest aspect sa fie soluționat în fața CCR

Ce facem însa daca totuși suntem într-o situație în care avem un astfel de proces verbal de contravenție? Avem și aici câteva soluții. Pe de o parte, trebuie sa spunem ca sunt o serie de argumente ce pot fi invocate, atât de ordin procedural, cât și de ordin substanțial. Ar trebui sa avem în vedere deja mult dezbatuta neconstituționalitate a aplicării în mod automat a masurii confiscării. Și aici ramâne sa vedem ce va spune Curtea Constituționala cu privire la acest aspect, pentru ca deja am invocat excepția de neconstituționalitate cu privire la legislația e-transport și urmeaza ca acest aspect sa fie soluționat în fața Curții Constituționale.

Pe de alta parte, se ridica întrebarea în ce masura este proporționala aplicarea amenzii la limita maxima a plafonului prevazut de lege, în condițiile în care avem totuși un principiu al proporționalității care trebuie respectat și, de asemenea, raportarea la scopul legii, care este evitarea fraudelor, iar amenda aplicata automat la limita maxima se realizeaza, de regula, fara analizarea circumstanțelor particulare ale fiecarui caz în parte. Și, nu în ultimul rând, tot din perspectiva procedurala, trebuie analizat care este de fapt plafonul maxim de amenda ce poate sa fie aplicat unui contribuabil în cazul concursului de fapte contravenționale sau a faptelor continue continuate, în funcție de cum anume se vor califica acestea.

Dan Dascalu: Informațiile din fișierele SAF-T ar putea fi valorificate atât în inspecții fiscale, cât și în verificari documentare

Au trecut doi ani de la implementarea SAF-T la nivelul marilor contribuabili și, prin raportare la experiența departamentului nostru de tehnologie, voi prezenta câteva aspecte de avut în vedere. Pe de o parte, ne așteptam sa înceapa aplicarea de amenzi. Deși sumele sunt ceva mai mici decât în alte cazuri, nu sunt, totuși, de neglijat, pentru ca se va putea pune în discuție inclusiv aplicarea amenzilor pe fiecare dintre declarațiile SAF-T nedepuse. Sigur, avem cai de a contesta, de a discuta despre prescripție și o serie de alte aspecte precum limitarea amenzilor aplicate la dublu cuantumului maxim legal al lor - nu voi intra detalii asupra lor, dar trebuie sa aveți mare grija.

Pe de alta parte, analiza acestor date și impactul cel mai mare vor avea loc în perioada care urmeaza și ne așteptam ca ele sa fie valorificate în inspecții fiscale sau, mai rau, în verificari documentare. Se vor verifica încrucișat datele incluse în secțiunile SAF-T - și anume eventualele diferențe dintre balanța și Registrul jurnal, valoarea taxelor din documentele-sursa versus cele din Registrul jurnal. Se vor interpreta datele din SAF-T de catre autoritățile fiscale și nu trebuie sa uitam ca SAF-T conține toate informațiile contabile și fiscale. Nu trebuie sa uitam ca acestea sunt transmise și trebuie transmise într-un anumit format, urmând codificari și reguli, iar declarația este pregatita în mod automat prin preluarea datelor din sistem. Iar de multe ori excepțiile sau corecțiile manuale nu sunt preluate în SAF-T.

Or, ne așteptam ca însași ANAF sa analizeze semiautomat, pe baza unor criterii prestabilite, aceste informații, coduri de taxa, codificari de clienți. Iar în aceasta circumstanța în care discutam despre tehnologie, din cauza modului în care datele sunt înregistrate în sistemele contabile, este foarte posibil sa apara diferențe la nivel de conturi contabile, tranzacții, declarații fiscale, iar datele raportate în SAF-T sa nu corespunda cu cele din sisteme sau alte declarații fiscale. Atunci când discutam despre verificari documentare, ne așteptam ca rezultatele acestora sa se gaseasca în sume pe care sa le impuna organele fiscale contribuabililor.